

Høring fra BLD – forslag til endringer i ekteskapsloven

Hørings svar fra Bufetat region øst

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode:	321.00
Dato:	4/9-07
Saksnr.:	2007/01723-095

Bufetat region øst vil i sitt høringssvar fokusere på adopsjon.

1. Utredningen

Når det gjelder forslagene på adopsjonsområdet, bygger høringsutkastet på utredningen fra Kirsten Sandberg, professor ved juridisk fakultet, Universitetet i Oslo. Hennes mandat er begrenset fra departementets side:

"De rettslige problemstillingene knyttet til adopsjon skal utredes nærmere, herunder hvilke endringer i adopsjonsloven som er nødvendig for å gjennomføre en generell adgang til adopsjon. (..)

Det skal i utredningen særlig legges vekt på å få frem barneperspektivet og det skal tas utgangspunkt i gjeldende adopsjonslov om at adopsjon skal være til barnets beste. Forslagene skal vurderes i lys av den kunnskapen man i dag har om adopterte barn. Når det gjelder utenlandsadopterte barn skal innføring av en generell adopsjonsadgang også vurderes i lys av forholdet til barnas opprinnelsesland, herunder deres holdning til spørsmålet..

Vi kan ikke se at Sandbergs utredning viser til den "kunnskapen man i dag har om adopterte barn". Vi bemerker at heller ikke utredningen fra Katharina Gjeruldsen om "Barn som vokser opp i likekjønnspar" behandler adopsjon.

Høringsutkastet refererer til Sandbergs fremstilling av "flere prinsipielle verdispørsmål knyttet til innføringen av en generell adopsjonsadgang for homofile". Vi siterer fra denne fremstillingen:

"Den sentrale innvendingen mot godkjenning av homofile som adoptivforeldre er at barn har krav på en mor og en far. (...)

Frykten for stigmatisering fremføres som et viktig argument mot at homofile skal kunne adoptere, særlig med tanke på utenlandsadopsjoner. (...)

En konsekvensargumentasjon er også inne i bildet; hvis man åpner for homofile som foreldre, kan det etter hvert komme krav om å godta andre familieformer, f.eks. med tre eller flere juridiske foreldre, som hittil ikke har vært akseptert. Adopsjonsadgang for homofile er bare et første skritt på veien.

Til fordel for etablering av adopsjonsrettigheter for homofile taler det at mange barn allerede vokser opp i slike familier, og disse barna trenger juridisk beskyttelse for sin familieform på linje med andre barn.

Man kan også snu på det og si at noen sider ved likekjønnede par kan gjøre dem spesielt egnet til å motta et adoptivbarn fra utlandet."

Den siterte fremstillingen synes å oppsummere ulike argumenter som har vært fremme i den offentlige debatt. Dersom slike argumenter skal anføres, bør dette suppleres blant annet av referanser til aktuell forskning.

Dersom det ikke foreligger forskning spesielt om adopterte barn som vokser opp hos homofile foreldre, vil forskning om adopterte barn i sin alminnelighet (eksempelvis om identitet og sårbarhet) kunne ha relevans også i denne sammenheng.

Dersom de siterte argumenter blir stående alene - uten at hvert enkelt argument gjøres til gjenstand for drøftelse og uten at de suppleres av aktuell forskning – vil utredningen og høringsutkastet kunne fremstå som noe ubalansert.

2. Utenlandsadopsjon - høringsutkastet 5.2.3.5

Generelle kommentarer

Høringsutkastet slår fast at eventuell adopsjonsadgang for homofile ikke vil ha konsekvenser for adopsjonsmulighetene til norske søkere for øvrig:

"Departementet kan heller ikke se at dette på generelt grunnlag skulle svekke tilliten til det norske adopsjonssystemet eller norske søkere i særdeleshet. En slik konklusjon støttes også i utredningen om felles ekteskapslov og adopsjon."

Bufetat region øst viser til at høringsutkastet i enda større grad kunne klargjort at det er opp til giverlandene og deres foreninger å avgjøre hvilke land og foreninger de ønsker å samarbeide med. Adopsjonssamarbeidet hviler i stor grad på gode relasjoner mellom foreninger i Norge og utlandet.

Når det gjelder innenlandske samtykkeadopsjoner konkluderer høringsutkastet med at hensynet til de biologiske mødrenes ønsker om plassering fortsatt skal veie tungt. Sandbergs utredning viser blant annet til at biologisk mor *"bør slippe i tillegg å sitte med en usikkerhet eller et ubehag rundt plasseringen av barnet."* Det foreslås følgelig ingen endring i gjeldende regelverk på dette punkt. Bufetat region øst bemerker at høringsutkast og utredning kunne drøftet det samme perspektivet også i forhold til de utenlandske biologiske mødrene.

Stabilitet

I mandatet viser departementet til at *"Statistiske undersøkelser viser at personer som lever i registrert partnerskap oftere enn andre skiller seg. (...)"* Katharina Gjeruldsens utredning konkluderer imidlertid med at hun ikke har kommet over forskning *"som tar for seg påstanden om at personer som har inngått partnerskap skiller seg oftere enn personer som har inngått ekteskap."*

Høringsutkastet burde etter vårt skjønn gitt en kommentar på dette punkt idet stabilitet er et sentralt tema i vurderingen av om adopsjon er til gagn for barnet etter adopsjonsloven.

Søknadsprosedyre

Høringsutkastet synes å forutsette at det generelle kravet om at formidlingsbekreftelse skal foreligge før utredning og videre saksbehandling, gjøres gjeldende også for homofile som søker om utenlandsadopsjon.

Utredningen er mindre tydelig på dette punkt:

"Den andre muligheten er at likekjønnede søkere vurderes på like fot med heterofile i det hjemlige systemet, og følgelig kan anbefales av hjemkommunen, men at det ikke gis forhåndssamtykke med mindre det er en mulighet for at de kan bli akseptert i avgiverlandet. Dette er formodentlig det mest aktuelle alternativet, også av hensyn til adopsjonsforeningens merarbeid".

Bufetat region øst understreker at det er avgjørende at samme søknadsprosedyre gjøres gjeldende for homofile søkere som for andre: Formidlingsbekreftelse skal foreligge før utredning kan initieres og søknaden behandles. Hensynet til likebehandling tilsier dette - noe hele høringsutkastet er tuftet på. Også effektivitetshensyn kan anføres:

Det er et faktum at ingen aktuelle samarbeidsland i dag godtar homofile søkere. Dette innebærer at homofile søkere neppe vil kunne få formidlingsbekreftelse fra en adopsjonsforening. Bufetat region øst har stor saksmengde og lang saksbehandlingstid i mange typer saker, og bør blant annet av denne grunn ikke pålegges å behandle søknader fra søkere som i praksis ikke vil kunne tildeles barn. Også hensynet til barneverntjenesten tilsier at utredning ikke igangsettes før det foreligger formidlingsbekreftelse.

3. Stebarnadopsjon – høringsutkastet 5.2.3.6 - Bufetat region østs erfaringer

Etter 12. mai 2006 gjelder forenklede retningslinjer for saksbehandling av søknader om stebarnadopsjon i partnerskap. Søknadsprosessen er imidlertid i store trekk lik som ved ordinære stebarnssaker. Vi er pålagt å prioritere søknadene. Likevel tar sakene tid, blant annet fordi saksbehandlingstiden i kommunene og bydelene varierer.

Det skal i prinsippet gjøre en vurdering, også i partnerskapssakene, av om adopsjon er til gagn for barnet. Samtidig er det lagt opp til en så forenklet saksbehandling at det blant annet kan være en utfordring å få opplyst sakene tilstrekkelig til at det kan gjøres en faglig forsvarlig vurdering av om adopsjon er til gagn for barnet. Dette kan for eksempel være forhold knyttet til partnerskapets stabilitet. De fleste saker er kurante, men etaten har også hatt mer sammensatte saker til behandling.

Bufetat region østs erfaring er således at stebarnsinstituttet er mindre egnet til å sikre rettigheter for medmor i et registrert partnerskap der barnet er planlagt i fellesskap.

Torgersen Bjørg

Fra: Hoel Hilde
Sendt: 4. september 2007 11:27
Til: Postmottak BLD
Emne: VS: Høring om endringer i ekteskapsloven mm - Høringssvar fra Bufetat region øst
Viktighet: Høy
Vedlegg: høringssvar-bufetatregionøst.doc

Hei

Denne skal journalføres på 200701773

Med vennlig hilsen

Hilde Eline Hoel

Barne- og likestillingsdepartementet

Telefon: 22 24 25 34
E-post: heh@bld.dep.no

Fra: Trude Sveen [<mailto:trude.sveen@bufetat.no>]
Sendt: 3. september 2007 14:40
Til: Hoel Hilde
Emne: Høring om endringer i ekteskapsloven mm - Høringssvar fra Bufetat region øst
Viktighet: Høy

Vedlagt oversendes høringssvar fra Bufetat region øst.

Med vennlig hilsen

Trude Sveen
juridisk seniorrådgiver

Bufetat, region øst,
regionkontoret
tlf 24 04 30 00
dir tlf 24 04 32 48
www.bufetat.no